

LIFE NATURE AND BIODIVERSITY

LIFE18/NAT/GR/000430 - LIFE ATIAS

«Αντιμετώπιση της απειλής των εισβλητικών ειδών στη Βόρεια Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και πληροφοριών για θηλαστικά»

Δράση A4

Τεχνικός Σχεδιασμός Δράσεων Εξάλειψης του Αμερικάνικου μινκ

Παραδοτέο A4.3

Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης (Rapid Eradication Protocol)

Μάρτιος 2020

Συντονιστής

Εταίροι

I. Αντικείμενο έργου LIFE ATIAS

LIFE ATIAS -LIFE18 NAT/GR/000430«Addressing the Threat of Invasive Alien Species in North Greece, using Early Warning and Information systems for mammals» με ελληνικό τίτλο «Αντιμετώπιση της απειλής των εισβλητικών ειδών στη Βόρεια Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και πληροφοριών για θηλαστικά».

Συντονιστής Έργου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσιικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Άγριας Πανίδας & Ιχθυοπονίας Γλυκέων Υδάτων ΕΑΠ ΑΠΘ

Εταίροι Έργου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσιικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης	ΕΔΔΤ ΑΠΘ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας	ΤΔΜΜΕ ΑΠΘ
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου & Δυτικής Μακεδονίας	ΑΔΗΔΜ
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας & Θράκης	ΑΔΜΘ
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων	ΔΠΘ
Ελληνική Ομοσπονδία Γούνας	ΕΟΓ
Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας&Θράκης	ΚΟΜΑΘ
Εταιρεία ΓΟΥΝΑΡΗΣ Ν. – ΚΟΝΤΟΣ Κ. Ο.Ε. -"HOMEOTECH Co."	HOMEO

Το έργο LIFE ATIAS "Addressing the Threat of Invasive Alien Species in North Greece, using Early Warning and Information systems for mammals" (LIFE18/NAT/GR/000430) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Life

Συντονιστής

Εταίροι

II. Σχετικά με το παρόν τεύχος

Το παρόν τεύχος αφορά την Προπαρασκευαστική Δράση Α4 του Προγράμματος «Τεχνικός σχεδιασμός εξάλειψης του αμερικάνικου μινκ». Το παρόν πρωτόκολλο άμεσης επέμβασης καθορίζει αφενός τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν σε περίπτωση μελλοντικής απελευθέρωσης μινκ στην άγρια φύση, και αφετέρου τις οντότητες που είναι υπεύθυνες για τις ενέργειες αυτές. Το πρωτόκολλο, βασίζεται εν μέρει στα αποτελέσματα της δράσης Α1, σχετικά με τη χωρητικότητα και την τοποθεσία των υπαρχόντων και προτεινόμενων εκτροφείων στην περιοχή του έργου. Το πρωτόκολλο άμεσης επέμβασης θα ενσωματωθεί στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (Δράση C3) και θα αναθεωρηθεί, εάν χρειαστεί, σύμφωνα με τις οικολογικές και βιολογικές παραμέτρους του είδους (Δράση C2) και την πιθανή εξάπλωσή του- διαδρομές υψηλού κινδύνου (Δράση C4). Η πρόληψη της εισαγωγής χωροκατακτητικών ειδών είναι η πρώτη γραμμή άμυνας, ωστόσο, δεν εξαλείφουν τον κίνδυνο. Οι προσπάθειες έγκαιρης ανίχνευσης και ταχείας αντίδρασης αυξάνουν την πιθανότητα επιτυχούς αντιμετώπισης και για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαίος ο σχεδιασμός ενός Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, με τη μορφή ενός οδηγού για τη συντονισμένη απόκριση σε ενδεχόμενη νέα εισβολή ενός ξενικού είδους σε μια περιοχή.

English summary

This issue concerns Preparatory Action A4 of the Program "Technical planning for the elimination of the American mink". This Emergency Response Protocol sets out, on the one hand, the actions to be taken in the event of a future release of mink into the wild, and, on the other, the entities responsible for those actions. The protocol is based partly on the results of action A1, regarding the capacity and location of existing and proposed farms in the project area. The emergency response protocol will be integrated into the Early Warning System (Action C3) and will be revised, if necessary, according to the ecological and biological parameters of the species (Action C2) and its possible spread - high risk routes (Action C4). Preventing the introduction of invasive species is the first line of defense, however, they do not eliminate the risk. Early detection and rapid response efforts increase the likelihood of successful response and therefore it is necessary to design an Immediate Intervention Protocol, in the form of a coordinated response to a possible new invasion of an alien species in an area.

Περίοδος υλοποίησης προγράμματος/ Project Implementation Period			
Ημερομηνία έναρξης/ Start date	02/09/2019	Ημερομηνία ολοκλήρωσης/ End date	31/12/2022

Δράση προγράμματος/ Project action	A4
Τίτλος παραδοτέου	Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης
Deliverable	Immediate Intervention Protocol
Επικεφαλής εταίρος	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Εργαστήριο Άγριας Πανίδας και Ιχθυοπονίας Γλυκέων Υδάτων, Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος
Beneficiary responsible	Aristotle University of Thessaloniki, Laboratory of Wildlife and Freshwater Fish Farming, Department of Forestry and Natural Environment

Έκδοση	Ημερομηνία/ Date	Συντάκτης/ Editor	Λόγοι τροποποίησης/ Reasons for modification	Στάδιο/ Stage
1.0	15/03/2020	Δ. Μπακαλούδης/D. Mpakaloudis		Ολοκληρωμένο/ Completed
2.0				

III. Συντελεστές Έκδοσης

Ομάδα Εργασίας LIFEATIAS

Συντονισμός Έργου & Επιστημονικά Υπεύθυνος Σύσταξης Παραδοτέου Δρ Δημήτριος Μπακαλούδης
Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος

Συντελεστές Έκδοσης Δρ Βασίλειος Κοντσιώτης
Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

Διαχείριση έργου Δέσποινα Βλαχάκη
Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος MSc,
HOMEOTECH

Κωνσταντίνος Κόντος
Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος,
HOMEOTECH

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	6
Η ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης θα πρέπει να περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση την παρακάτω αλυσίδα επαφών και δράσεων:	13
3.1. Έγκαιρη ανίχνευση της διαφυγής	13
3.2. Ενημέρωση Δασικής Υπηρεσίας	13
3.3α. Συντονισμός επέμβασης από την Δασική Υπηρεσία – Ενημέρωση λοιπών φορέων ...	13
3.3β. Συντονισμός επέμβασης από τον Ιδιοκτήτη – Ενημέρωση των ιδιοκτητών των γειτονικών εκτροφείων – και συγκέντρωση απαραίτητου εξοπλισμού.....	14
3.4. Έναρξη άμεσης επέμβασης από τους πρώτους που καταφθάνουν και συντονισμός από τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής.....	14
3.5. Συγκέντρωση των λοιπών ομάδων επέμβασης και έναρξη εργασιών σε περιμετρικό κύκλο ακτίνας 1 km με τον σχηματισμό δυο ακόμη ομάδων δράσης.....	15
3.6. Σχηματισμός ομάδας παγιδεύσεων	16
4. Προϋποθέσεις – Οργάνωση.....	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	23

1. Εισαγωγή

Το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης περιλαμβάνει τις δύο, από τις τέσσερις δράσεις, που σχετίζονται με την ορθή διαχείριση των εισβλητικών ξενικών ειδών και είναι: η έγκαιρη ανίχνευση και η εξάλειψη του είδους, με τις άλλες δύο να είναι: η πρόληψη και ο μεταγενέστερος έλεγχος του πληθυσμού, αν η εξάλειψη του είδους δεν είναι επιτυχημένη και ο πληθυσμός του εγκατασταθεί με επιτυχία στο φυσικό περιβάλλον. Το σύνολο των παραπάνω δράσεων συνιστούν το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης, σκοπός του οποίου είναι η επιτυχημένη πρόληψη και αντιμετώπιση μιας βιολογικής απειλής. Το σύστημα αυτό θα αναπτυχθεί στη Δράση C3, με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία και λαμβάνοντας υπόψη τη γνώση και τα εργαλεία που θα προκύψουν από τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος.

Το Αμερικάνικο μινκ (*Neovison vison*) (από εδώ και στο εξής μινκ) είναι ένα μικρό σαρκοφάγο θηλαστικό της οικογένειας των Ικτιδών (*Mustelidae*). Εισήχθη στην Ευρώπη ως εκτρεφόμενο είδος για την παραγωγή δερμάτων γούνας, και από το πρώτο μισό του 20ου αιώνα έχει εγκατασταθεί και εξαπλωθεί σε φυσικούς πληθυσμούς, μέσω ενός συνδυασμού σκόπιμης απελευθέρωσης ή διαφυγής από τα εκτροφεία γουνοφόρων ζώων.

Το μινκ είναι ένας ευκαιριακός θηρευτής, με ένα ευρύ φάσμα ειδών λείας, συμπεριλαμβανομένων των υδρόβιων, παρυδάτιων και των χερσαίων ειδών. Εκτός από τις άμεσες επιπτώσεις στους πληθυσμούς των ειδών της λείας του, πιθανόν προκαλεί προβλήματα σε οικολογικά ισοδύναμα είδη (π.χ. βίδρα) λόγω του ανταγωνισμού (ανταγωνισμός τροφής και διαθέσιμων ενδαιτημάτων) και της μετάδοσης ασθενειών (π.χ. Αλεούτια νόσος).

Το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης, παρέχει μια συνολική προσέγγιση της μεθοδολογίας και του τρόπου διαχείρισης περιπτώσεων νέων απελευθερώσεων, παρέχοντας πληροφορίες για τη διεξαγωγή των διαχειριστικών δράσεων με τον ταχύτερο τρόπο, συντονισμένα και με συνέπεια, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για την κατανομή και τον τρόπο διάθεσης των απαραίτητων πόρων. Αποτελεί ένα εγχειρίδιο υπόδειξης και συντονισμού της άμεσης διαχείρισης που θα πρέπει να εφαρμοστεί σε περιπτώσεις νέας εισβολής ενός είδους σε μια περιοχή. Ωστόσο, ακόμη και σε περιπτώσεις που το είδος έχει ήδη εγκατασταθεί στο φυσικό περιβάλλον, ο ρόλος του είναι εξίσου σημαντικός για την αποτροπή προσθήκης νέων ατόμων στο φυσικό περιβάλλον, ιδιαίτερα όταν στην περιοχή ενδιαφέροντος προηγούνται προσπάθειες ελέγχου του ήδη εγκατεστημένου πληθυσμού του είδους, όπως στην περίπτωση του LIFE ATIAS.

Το παρόν αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια άμεσης σύνταξης ενός Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, βασισμένο στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις από άλλες περιοχές μελέτης. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμματισμένων δράσεων του παρόντος προγράμματος LIFEATIAS και καθώς τμήματα αυτών θα ολοκληρώνονται, το συγκεκριμένο πρωτόκολλο θα τροφοδοτείται από την παραπάνω προκύπτουσα γνώση για την περιοχή μελέτης και θα επαναξιολογείται-τροποποιείται με σκοπό την βελτίωσή του. Ταυτόχρονα θα συγκεντρώνονται και όλες οι απαραίτητες πληροφορίες (βάσει των παραπάνω αποτελεσμάτων) για τη σύνταξη ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης, μέρος του οποίου αποτελεί και το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης.

2. Βασική γνώση με μορφή ερωταπαντήσεων

Γιατί είναι τόσο σημαντικό το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης;

Δεδομένου του ότι στην περιοχή μελέτης θα εφαρμοστεί, στα πλαίσια του υλοποιούμενου προγράμματος LIFE, μια σημαντική συστηματική προσπάθεια διαχείρισης του είδους, που αφορά τους ήδη εγκατεστημένους πληθυσμούς του, η οποιαδήποτε νέα απελευθέρωση ατόμων του είδους από τα εκτροφεία, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα, πριν ακυρώσει το σύνολο της προηγούμενης προσπάθειας με την εισαγωγή νέων ατόμων που θα εγκατασταθούν στο φυσικό περιβάλλον. Όταν αποτυγχάνουν τα μέτρα πρόληψης, θεωρείται ότι το πρόγραμμα άμεσης επέμβασης και εξάλειψης του είδους από το φυσικό περιβάλλον είναι η αποτελεσματικότερη, αποδοτικότερη και οικονομικότερη διαχειριστική δράση από οποιοδήποτε άλλο μέτρο μακροπρόθεσμου και απαιτητικού ελέγχου του πληθυσμού.

Τι είναι ακριβώς το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης και πώς ενεργοποιείται;

Το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης, αποτελεί έναν οδηγό για τη συντονισμένη απόκριση σε ενδεχόμενη νέα εισβολή ενός είδους σε μια περιοχή. Καθορίζει τις απαραίτητες ενέργειες, τους εμπλεκόμενους φορείς και τον ρόλο τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για την κατανομή και τον τρόπο διάθεσης των απαραίτητων πόρων. Η διαδικασία ενεργοποίησής του ξεκινά με την παρατήρηση της απελευθέρωσης-διαφυγής ατόμων του είδους στο φυσικό περιβάλλον, την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων που έχουν οριστεί, τον άμεσο έλεγχο της ακρίβειας της πληροφορίας από αυτούς, την άμεση αξιολόγηση της κατάστασης και την εντολή ενεργοποίησης του συνόλου ή τμήματος του δυναμικού άμεσης επέμβασης, όπως αυτή ορίζεται ανάλογα με το σενάριο εισβολής.

Ποιοι συμμετέχουν στις δράσεις που περιγράφονται στο Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης;

Για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, δεν περισσεύει κανένας μας. Αυτό εξάλλου θα μπορούσε να είναι και το μοτο μιας τέτοιας δράσης. Ανάλογα με το μέγεθος της εισβολής, η συμμετοχή στη δράση της άμεσης επέμβασης και εξάλειψης του είδους από εθελοντές είναι από ευπρόσδεκτη έως επιβεβλημένη. Η διεθνής εμπειρία, μας δείχνει ότι η συμμετοχή των εθελοντών έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε διάφορα προγράμματα έγκαιρης προειδοποίησης, εξάλειψης και ελέγχου εισβλητικών ξενικών ειδών. Εκτός βέβαια από τους εθελοντές, το σύνολο των παραπάνω προγραμμάτων στηρίζεται στην απαραίτητη συμμετοχή περισσότερο εξειδικευμένου προσωπικού, επιστημονικού προσωπικού, στη συμμετοχή

αντίστοιχων φορέων και υπηρεσιών που σχετίζονται άμεσα με τη διαχείριση ή την ευθύνη κατοχής του υπό μελέτη είδους, αλλά και στη συμμετοχή όλων εκείνων των φορέων και των ομάδων του κοινού που πρόκειται να επηρεαστούν αρνητικά, άμεσα ή μακροπρόθεσμα, από μια νέα εισβολή του είδους στο φυσικό περιβάλλον (Δασική Υπηρεσία, Κυνηγετικές Οργανώσεις, προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών της περιοχής μελέτης αλλά και των γειτονικών περιοχών, Σύνδεσμος Γουναράδων, Οικολογικές οργανώσεις, κ.λπ.).

Πρέπει να έχω εκπαιδευτεί για να συμμετέχω στις δράσεις άμεσης επέμβασης κατά την ενεργοποίηση του πρωτοκόλλου;

Διαβάζοντας αυτό το έγγραφο, ήδη έχεις ξεκινήσει να εκπαιδεύεσαι. Η ενημέρωση-εκπαίδευση των εθελοντών είναι απαραίτητη, αρχικά για την κατανόηση της σημαντικότητας της συμμετοχής τους στη δράση, αλλά και για την ορθή εφαρμογή των διαχειριστικών δράσεων που προβλέπονται, την άμεση ανταπόκρισή τους στο κάλεσμα της ενεργοποίησης του πρωτοκόλλου και την άμεση υλοποίηση της δράσης, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ακριβώς τις κινήσεις που απαιτούνται, την ενημέρωση για τα μέτρα ατομικής προστασίας που απαιτούνται για αποφυγή τραυματισμών, την ορθή χρήση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί, τους χώρους που αυτός θα βρίσκεται αποθηκευμένος, τον τρόπο που θα πρέπει να επαναποθηκευτεί μετά το τέλος της δράσης για να είναι και πάλι άμεσα διαθέσιμος σε επόμενο κάλεσμα, κ.λπ. Για την καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση τόσο των ενδιαφερόμενων φορέων και υπηρεσιών, όσο και του συνόλου των εθελοντών που θα θελήσουν, όσο ενημερώνονται και από τις λοιπές δράσεις του LIFEATIAS, να συμμετέχουν στις δράσεις του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης ή σε λοιπές δράσεις που αφορούν το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για το Αμερικανικού μινκ στην περιοχή μελέτης, θα υπάρξουν ενημερωτικές καμπάνιες και ομιλίες Ελλήνων επιστημόνων, αλλά και ξένων επιστημόνων που αντιμετώπισαν παρόμοια προβλήματα στις χώρες τους, για τη διάδοση της αποκτώμενης εμπειρίας και γνώσης (υπό μορφή ημερίδας). Επίσης, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, ελέγχεται και η δυνατότητα εφαρμογής υποθετικού σεναρίου εισβολής, με σκοπό τον έλεγχο της επιτυχίας του σχεδιαζόμενου πρωτοκόλλου ως προς την ταχύτητα ανταπόκρισης και τον καταμερισμό των εργασιών, επί του πεδίου.

Είμαι εθελοντής και έχω ενημερωθεί - εκπαιδευτεί από τις διάφορες ενημερωτικές καμπάνιες του προγράμματος LIFEATIAS. Η δική μου παρατήρηση ενός μινκ ή μιας ομάδας ατόμων του είδους, θα μπορούσε να ενεργοποιήσει το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης;

Στην περιοχή μελέτης γνωρίζουμε ότι υπάρχει ήδη εγκατεστημένος πληθυσμός του είδους στη φύση, ως αποτέλεσμα των απελευθερώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2010.

Στην παρούσα φάση, και δεδομένης της παραπάνω κατάστασης, το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης θα ενεργοποιηθεί μόνο σε επιβεβαιωμένη νέα διαφυγή ατόμων από εκτροφεία. Ως αρμόδιος για την ενημέρωση της παραπάνω διαφυγής-απελευθέρωσης είναι ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου, ο οποίος θα πρέπει να κάνει τακτικούς ελέγχους και να ενημερώσει άμεσα μόλις αντιληφθεί ότι άτομα του είδους από το εκτροφείο του βρίσκονται στο φυσικό περιβάλλον. Αν ωστόσο, πλησίον κάποιας φάρμας, εντοπιστεί από οποιοδήποτε παρατηρητή, ασυνήθιστα υψηλή πυκνότητα ατόμων του είδους, τότε θα πρέπει να ενημερωθεί άμεσα η υπηρεσία που προβλέπεται στο αντίστοιχο Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης, και αυτή με την σειρά της να ενημερώσει άμεσα τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου, για να ελέγξει τις εγκαταστάσεις του, έως ότου επισκεφθούν και υπάλληλοι της υπηρεσίας την περιοχή για αυτοψία. Αν στην διαδικασία αυτή διαπιστωθεί ότι υπάρχει κενό ασφαλείας και άτομα διέφυγαν του εκτροφείου, τότε ενεργοποιείται άμεσα το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης, βάσει των οδηγιών που περιγράφονται στην αντίστοιχη ενότητα.

Ποιες τεχνικές συνήθως χρησιμοποιούνται για την εξάλειψη ή τον έλεγχο των εισβλητικών ειδών;

Η διεθνής βιβλιογραφία αναφέρει διάφορες τεχνικές που έχουν χρησιμοποιηθεί για την εξάλειψη ή τον έλεγχο εισβλητικών ειδών, οι οποίες περιλαμβάνουν έναν συνδυασμό των παρακάτω κατηγοριών χειρισμών: 1) μηχανικό έλεγχο (π.χ. χρήση παγίδων ζωντανής σύλληψης), 2) χημικό έλεγχο (π.χ. χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων), 3) διαχείριση του ενδιαίτηματος (π.χ. εφαρμογή βόσκησης ή κοπή βλάστησης), 4) κυνήγι με κυνηγετικό όπλο (π.χ. οργάνωση κυνηγετικών ομάδων με σκύλους), 5) βιολογικό έλεγχο (π.χ. εισαγωγή θηρευτή ή εισαγωγή ιού), 6) στείρωση-αντισύλληψη (απελευθέρωση στείρωμένων ατόμων, ή αντισύλληψη μέσω ανοσοποίησης - Immuncontraception).

Κατά την εφαρμογή της διαχείρισης ενός είδους, το πιο θεμιτό είναι να εφαρμοστεί ο συνδυασμός εκείνων των διαχειριστικών χειρισμών που θα οδηγήσουν σε μια διαχείριση πρακτικά αποτελεσματική, και ταυτόχρονα οικονομικά επιτρεπτή, αλλά και ηθικά και περιβαλλοντικά αποδεκτή. Παρά το γεγονός ότι σε προγράμματα ταχείας εξάλειψης, ορισμένες φορές είναι δυνατόν να επιτρέπεται και να είναι αποδεκτή η εφαρμογή μέτρων που θα επιφέρουν κάποιες παράπλευρες απώλειες ειδών που δεν αποτελούν στόχο, λόγω της αποτελεσματικότερης διαχείρισης και του ταχύτερου ελέγχου του πληθυσμού του εισβλητικού είδους και ως εκ τούτου της ταχύτερης αποκατάστασης του προσβεβλημένου οικοσυστήματος, στο συγκεκριμένο πρόγραμμα LIFEATIAS κανένας τέτοιος διαχειριστικός χειρισμός δεν

επιλέχθηκε. Υιοθετήθηκαν για εφαρμογή μέθοδοι που έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία για την εξάλειψη ή τον έλεγχο του Αμερικανικού μινκ σε άλλες περιοχές της Ευρώπης, που πληρούν ταυτόχρονα και τις παραπάνω παραδοχές, όπως η τοποθέτηση παγίδων ζωντανής σύλληψης και η τοποθέτηση πλωτών εξεδρών με δυνατότητα λήψης αποτυπωμάτων σε ειδικό υπόστρωμα (και δυνατότητα τοποθέτησης παγίδας ζωντανής σύλληψης επί αυτών) και η προσέλκυση του είδους στόχου στις παγίδες με χαρακτηριστικές οσμές για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σύλληψης των ατόμων του. Άλλες μέθοδοι που έχουν εφαρμοστεί συνδυαστικά για το είδος σε προγράμματα ελέγχου ή εξάλειψης, είναι η καταδίωξη και θανάτωση με κυνηγετικό όπλο από κυνηγετικά συνεργεία με τη συνοδεία εκπαιδευμένων σκύλων και η χρήση παγίδων άμεσης θανάτωσης των ατόμων.

Γιατί είναι τόσο σημαντικό να δράσουμε άμεσα σε ένα σενάριο νέας απελευθέρωσης ατόμων του είδους;

Σε ένα σενάριο νέας απελευθέρωσης, το κλειδί της επιτυχίας είναι να δράσουμε άμεσα. Η ταχύτητα αντίδρασης είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του σκοπού μας, που είναι να συλληφθεί το σύνολο των ατόμων που βρίσκονται μετά την απελευθέρωση στο φυσικό περιβάλλον. Κατά τις πρώτες ώρες μετά την απελευθέρωση, τα άτομα που ξαφνικά από τις συνθήκες αιχμαλωσίας έχουν μεταβεί στο φυσικό περιβάλλον, είναι αποπροσανατολισμένα και ευάλωτα. Στις πρώτες αυτές κρίσιμες ώρες είναι εύκολο να επανασυλληφθούν και να επιστρέψουν ακόμη και εντός της μονάδας εκτροφής τους. Όσο ο χρόνος που βρίσκονται στο φυσικό περιβάλλον περνάει, τόσο περισσότερο θα εξερευνούν το φυσικό περιβάλλον και θα απομακρύνονται από την περίμετρο του εκτροφείου. Ακολουθώντας κυρίως γραμμικά στοιχεία του τοπίου, θα συνεχίζουν κάποια άτομα να απομακρύνονται από την περιοχή, ενώ κάποια άλλα πιθανόν να συνεχίζουν να παραμένουν πλησίον του εκτροφείου ή και να προσπαθήσουν να επιστρέψουν εντός αυτού για τροφή και νερό. Η ευκολία σύλληψης τους και η μικρή ακτίνα στην οποία αυτά θα βρίσκονται, κατά τις πρώτες ώρες της απελευθέρωσής τους, είναι το πλεονέκτημα που πρέπει να εκμεταλλευτούμε για την καθολική σύλληψη και απομάκρυνση των απελευθερωμένων ατόμων από το φυσικό περιβάλλον.

Σε κάθε περίπτωση απελευθέρωσης – διαφυγής θα πρέπει να δράσουμε με τον ίδιο τρόπο;

Ως προς την ταχύτητα αντίδρασης και προς τον συντονισμό, ναι, ως όμως προς την ενημέρωση και την συγκέντρωση του ανθρώπινου δυναμικού και του απαραίτητου εξοπλισμού, όχι. Αυτή εξαρτάται από τον αριθμό των ατόμων που θα ελευθερωθούν ή θα διαφύγουν (από εδώ και στο εξής η παρουσία ατόμων του εκτροφείου στο ελεύθερο

περιβάλλον θα αναφέρεται ως διαφυγή ανεξαρτήτως από το εάν προέρχεται από πραγματική διαφυγή ή απελευθέρωση) και ως εκ τούτου το μέγεθος του κινδύνου που εγκυμονεί αυτή η διαφυγή.

3. Ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης

Η ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης θα πρέπει να περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση την παρακάτω αλυσίδα επαφών και δράσεων:

3.1. Έγκαιρη ανίχνευση της διαφυγής

Με την παραπάνω αρμοδιότητα θα είναι επιφορτισμένοι οι ιδιοκτήτες των εκτροφείων, καθώς είναι απαίτηση τόσο της Ελληνικής νομοθεσίας, όσο και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών η διασφάλιση της κράτησης του συγκεκριμένου ξενικού είδους, μόνο σε συνθήκες εκτροφής και όχι ελεύθερο στο φυσικό περιβάλλον.

3.2. Ενημέρωση Δασικής Υπηρεσίας

Αμέσως μετά την έγκαιρη ανίχνευση της διαφυγής ατόμων του εκτροφείου στο φυσικό περιβάλλον, ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου είναι υπεύθυνος για την τηλεφωνική ενημέρωση της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας στην οποία υπάγεται το εκτροφείο του, κατά την οποία οφείλει να αναφέρει το περιστατικό και να κάνει μια αρχική άμεση εκτίμηση του αριθμού των ατόμων που έχουν διαφύγει στο φυσικό περιβάλλον. Η αρμόδια Δασική Υπηρεσία ανάλογα με την σπουδαιότητα του περιστατικού (η οποία εξαρτάται από το μέγεθος της διαφυγής) οφείλει να αξιολογήσει άμεσα την κατάσταση και να ενεργοποιήσει το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης μερικώς ή ολικώς (όπως αυτό περιγράφεται στην συνέχεια σε δυο διαφορετικά σενάρια διαφυγής) και να ενημερώσει άμεσα τον ιδιοκτήτη για τη διαβάθμιση του περιστατικού. Δεδομένου ότι η διαφυγή μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ώρες που η Δασική Υπηρεσία δεν θα λειτουργεί, θα πρέπει να κοινοποιηθεί σε όλους τους ιδιοκτήτες εκτροφείων της περιοχής ο αριθμός τηλεφώνου του ορισμένου ως υπευθύνου για την παραπάνω διαδικασία ατόμου, καθώς και αναπληρωματικών μελών, ώστε η επικοινωνία να ολοκληρωθεί άμεσα και να μην καθυστερήσει.

3.3α. Συντονισμός επέμβασης από την Δασική Υπηρεσία – Ενημέρωση λοιπών φορέων

Η Δασική Υπηρεσία ανάλογα με την μερική ή ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης είναι υποχρεωμένη, άμεσα, να αναλάβει τον συντονισμό της υπόθεσης, ενημερώνοντας τους προβλεπόμενους σε κάθε περίπτωση φορείς [Κυνηγετική Ομοσπονδία/Θηροφυλακή, Οικολογικές οργανώσεις, Σύνδεσμο Εκτροφέων (και την Πολιτική Προστασία αν χρειαστεί λόγω της σοβαρότητας της περίπτωσης)]. Κάθε ένας από τους φορείς που θα ενημερωθεί θα πρέπει με τη σειρά του, από μια δεξαμενή εθελοντών που θα έχει δημιουργηθεί από ομάδες ενδιαφέροντος, να ενημερώσει τον επικεφαλής της κάθε ομάδας που θα βρίσκεται

στο διάγραμμα επικοινωνίας που θα πρέπει να ακολουθήσει, και αυτός με την σειρά του τα μέλη της ομάδας του. Η ανάγκη κατανομής του φόρτου της τηλεφωνικής ενημέρωσης του συνόλου των εμπλεκόμενων, σε κάθε περίπτωση ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, προκύπτει για την ταχύτερη ενημέρωση δεδομένης της ανάγκης για άμεση επέμβαση. Αφού οριστεί η δεξαμενή των εθελοντών, και καταταχθούν σε ομάδες, θα γίνει και η ακριβής κατανομή της υποχρέωσης τηλεφωνικής ενημέρωσης για το συμβάν από τους αντίστοιχους φορείς. Σημαντικό στην φάση αυτή είναι εκτός από τους φορείς, οι εθελοντές που έχουν δηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής στην δράση να δεσμευτούν για την παρουσία τους σε περίπτωση που κληθούν, γιατί θα αποτελούν πλέον την ορισμένη μονάδα ανθρώπινου δυναμικού επί της οποίας θα σχεδιαστεί η δράση, και η απουσία τους θα θέσει σε κίνδυνο την επιτυχία αυτής.

3.3β. Συντονισμός επέμβασης από τον Ιδιοκτήτη – Ενημέρωση των ιδιοκτητών των γειτονικών εκτροφείων – και συγκέντρωση απαραίτητου εξοπλισμού

Ταυτόχρονα με τις διαδικασίες ενημέρωσης του (3α) από την υπεύθυνη, για τον γενικό συντονισμό της δράσης, Δασική Υπηρεσία, ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου διαφυγής, ο οποίος έχει ήδη ενημερωθεί από την αρμόδια υπηρεσία, βάσει της αρχικής του εκτίμησης της διαφυγής, για τη διαβάθμιση του περιστατικού (δες ενότητα 2), ενημερώνει τηλεφωνικά, άμεσα, τους ιδιοκτήτες των κοντινότερων εκτροφείων (ο αριθμός εξαρτάται από την μερική ή ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης και αναλύεται στη συνέχεια) και τα μέλη του προσωπικού της επιχείρησής του (και εδώ μπορεί να γίνει κατανομή αρμοδιοτήτων για την μεταξύ τους επικοινωνία, με οργανόγραμμα που θα υπάρχει εντός του κάθε εκτροφείου και μέλη του προσωπικού επιφορτισμένα με την παραπάνω αρμοδιότητα). Μετά και την παραπάνω τηλεφωνική ενημέρωση, ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου, με τη βοήθεια και των μελών του προσωπικού που θα πρέπει να φτάσουν άμεσα στις εγκαταστάσεις του εκτροφείου, συλλέγει το σύνολο του διαθέσιμου βοηθητικού εξοπλισμού (χρησιμοποιούμενο και εφεδρικό) που έχει στο εκτροφείο του και αφορά σε γάντια προστασίας για τον χειρισμό των μινκ, σε απόχες σύλληψης, και σε κλωβούς για τη μεταφορά των συλληφθέντων, και τον τοποθετεί στην εξωτερική είσοδο του εκτροφείου. Ταυτόχρονα οι λοιποί ιδιοκτήτες που έχουν ενημερωθεί, ενημερώνουν με τη σειρά τους το προσωπικό τους, συγκεντρώνουν τον αντίστοιχο διαθέσιμο εξοπλισμό του εκτροφείου τους και τον μεταφέρουν άμεσα στο σημείο συγκέντρωσης του εκτροφείου διαφυγής.

3.4. Έναρξη άμεσης επέμβασης από τους πρώτους που καταφθάνουν και συντονισμός από τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής

Τα πρώτα άτομα που καταφθάνουν στην περιοχή διαφυγής ξεκινούν άμεσα τις διαδικασίες σύλληψης ατόμων με τη χρήση του εξοπλισμού του εκτροφείου διαφυγής και σταδιακά με τη

χρήση και του εξοπλισμού των γειτονικών εκτροφείων που συγκεντρώνονται στο καθορισμένο σημείο. Στις εργασίες αυτές δεν συμμετέχει ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου διαφυγής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για να σχηματίσει μια γενική εικόνα της κατάστασης και να συντονίζει τις δράσεις αυτών που καταφθάνουν άμεσα (ιδιοκτήτες εκτροφείων και προσωπικό αυτών). Οι εργασίες σύλληψης ξεκινούν από το εξωτερικό όριο της περιφράξης του εκτροφείου διαφυγής και σταδιακά επεκτείνονται σε μεγαλύτερη ακτίνα. Πάντοτε, όμως, οι εργασίες γίνονται με την ομάδα που ήδη ανέλαβε έργο να γνωρίζει ότι η περιοχή δράσης της αφορά την περιμετρική ζώνη του εκτροφείου, και πως η επέκταση της ακτίνας δράσης της θα γίνει μόνο αν έχει διασφαλιστεί ότι τα διαφυγόντα άτομα εντός της περιοχής δράσης της έχουν συλληφθεί. Αυτή η ομάδα δράσης θα αναφέρεται από εδώ και στο εξής ως ΟΜΑΔΑ 1.

3.5. Συγκέντρωση των λοιπών ομάδων επέμβασης και έναρξη εργασιών σε περίμετρο κύκλου ακτίνας 1 km με το σχηματισμό δυο ακόμη ομάδων δράσης

Εκτός από τους ιδιοκτήτες των εκτροφείων και το προσωπικό αυτών, στην ομάδα άμεσης επέμβασης συμμετέχει και το προσωπικό των λοιπών φορέων που έχει αναφερθεί παραπάνω, καθώς και ομάδες εθελοντών. Το σύνολο αυτών (ανάλογα με την μερική ή ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης) συγκεντρώνεται άμεσα στην περιοχή συγκέντρωσης του εξοπλισμού μετά από τη τηλεφωνική τους ενημέρωση. Ο υπεύθυνος της Δασικής Υπηρεσίας που καταφθάνει στην περιοχή διαφυγής (*προτείνεται να είναι ο Δασάρχης ή ο Διευθυντής Δασών*), μετά από την αναλυτική ενημέρωση από τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής, αναλαμβάνει πλέον τον ρόλο του συντονιστή της δράσης, μαζί με τη βοήθεια του ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής. Γίνεται η κατανομή του διαθέσιμου εξοπλισμού και ανάλογα με το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό, οργανώνεται ομάδα (ΟΜΑΔΑ 2) που άμεσα αναλαμβάνει δράση στην περίμετρο κύκλου ακτίνας 1 km, από το εκτροφείο. Η ακτίνα αυτή είναι μια μέση απόσταση που προτείνεται, αλλά εξαρτάται σε κάθε περίπτωση και από την τοπογραφία της περιοχής. Εάν στην περιοχή υπάρχουν φυσικά εμπόδια που δεν επιτρέπουν την άμεση διέλευση των μινκ, τότε αυτό συνεκτιμάται, και η ακτίνα της περιμετρικής ομάδας στα σημεία αυτά προσαρμόζεται ανάλογα. Το ανθρώπινο δυναμικό που θα σταλεί για τη δράση στην περίμετρο του κύκλου ακτίνας 1km, πρέπει ανάλογα με τον τύπο βλάστησης που φύεται στην περιοχή, να καταλάβει τέτοιες θέσεις ώστε, να υπάρχει οπτική επαφή με τις δύο γειτονικές της. Το ιδανικό είναι σε κάθε θέση να υπάρχουν από δυο άτομα. Μόλις δημιουργηθεί ο κλοιός και τα άτομα έχουν οπτική επαφή με αυτά των δυο γειτονικών τους θέσεων, το ένα άτομο από κάθε θέση ξεκινάει να κινείται με αργό βηματισμό προς το εσωτερικό του κλοιού και, με την απόχη και τα γάντια και τον κλωβό που είναι εφοδιασμένο, ξεκινάει τη δράση της σύλληψης όσων ατόμων βρίσκονται ελεύθερα στην περιοχή. Ο ρόλος της ομάδας που εφαρμόζει τον ενεργό κλοιό είναι, προχωρώντας προς το εσωτερικό, να συλλάβει τα άτομα που βρίσκονται εντός κυκλικού δίσκου ακτίνας 1 km από το εκτροφείο διαφυγής και έως ότου

συναντήσει τα άτομα της πρώτης ομάδας δράσης (δες ενότητα 4, ομάδα 1). Αυτή η ομάδα δράσης θα αναφέρεται από εδώ και στο εξής ως ΟΜΑΔΑ 2.

Τα άτομα που έχουν μείνει στις αρχικές θέσεις του κλοιού, σε απόσταση 1 km από την περιφράξη του εκτροφείου διαφυγής, διατηρούν τη θέση τους και ο ρόλος τους είναι να παραμένουν εκεί, έχοντας ο κάθε ένας τον ατομικό του εξοπλισμό (γάντια, απόχη και κλωβό) με σκοπό να μην επιτρέψουν να περάσει κανένα άτομο έξω από αυτή τη νοητή περίμετρο. Για να επιτευχθεί αυτό και για να έχει ο κάθε ένας ένα συγκεκριμένο οπτικό πεδίο που θα εποπτεύει, ο κάθε παρατηρητής-χειριστής θα εστιάζει στο οπτικό πεδίο μεταξύ αυτού και του ατόμου που βρίσκεται στην θέση εξ' αριστερών του. Αυτή η ομάδα δράσης θα αναφέρεται από εδώ και στο εξής ως ΟΜΑΔΑ 3.

Σημαντική σημείωση κατά τη φάση αυτή είναι να χρησιμοποιούνται, όπου υπάρχουν, γραμμικά στοιχεία του ενδιαιτήματος (π.χ. δρόμοι, φράχτες, ρέματα), είτε ως θέσεις τοποθέτησης των ατόμων της ομάδας 3, είτε ως διαδρομές που θα ακολουθούνται από την ομάδα 2, καθώς τα μινκ είναι το πιθανότερο πως θα χρησιμοποιήσουν στην αρχική τους μετακίνηση τα γραμμικά αυτά στοιχεία (όχι όμως μόνο αυτά, οπότε τα εκμεταλλευόμαστε αλλά η διαδικασία ακολουθείται όπως περιγράφηκε παραπάνω).

Ο κάθε ένας από τους εμπλεκόμενους στις δράσεις των ομάδων 1, 2 και 3, θα πρέπει να καταγράφει τον αριθμό των μινκ που χειρίστηκε με επιτυχία, καθώς και το φύλο τους (όταν αυτό είναι δυνατό) και στο τέλος της δράσης να τον αναφέρει στον επικεφαλής της ομάδας του. Ο επικεφαλής της κάθε ομάδας με την σειρά του θα πρέπει να αναφέρει τον αριθμό των ατόμων που χειρίστηκε η ομάδα του στο Υπεύθυνο της Δασικής Υπηρεσίας αμέσως μόλις η μαζική σύλληψη των ατόμων αρχίσει να μειώνεται αισθητά.

3.6. Σχηματισμός ομάδας παγιδεύσεων

Αμέσως μετά από την τηλεφωνική ενημέρωση του συμβάντος και την ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης (μερική ή ολική), η ομάδα δράσης που έχει ως επικεφαλής της τον επιστημονικά υπεύθυνο της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας/ Θηροφυλακής, συγκεντρώνεται στο χώρο φύλαξης των παγίδων. Για τις ανάγκες του προγράμματος LIFE ATIAS έγινε προμήθεια 400 παγίδων ζωντανής σύλληψης μινκ, από τις οποίες οι 150 μπορεί να τοποθετηθούν σε ίσο αριθμό πλωτών εξεδρών με κατάλληλο υπόστρωμα για την καταγραφή ιχνών. Ο χώρος φύλαξης των συγκεκριμένων παγίδων θα είναι το Φυτώριο της Διεύθυνσης Δασών Καστοριάς. Τα μέλη της ομάδας αυτής, με την οργάνωση των θηροφυλάκων (που αφού ενημερωθούν από τον επιστημονικά υπεύθυνο της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας για την κατάσταση αναλαμβάνουν την υποχρέωση επικοινωνίας και συγκέντρωσης των μελών της ομάδας), που από εδώ και στο εξής θα αναφέρεται ως ΟΜΑΔΑ

4, αμέσως μόλις παραλάβουν το σύνολο ή μέρος των παγίδων (εξαρτάται από τη μερική ή ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης) θα κινηθούν προς την περιοχή διαφυγής για να τοποθετήσουν τις παγίδες. Εάν στην περιοχή υπάρχουν ρέματα, ποτάμια ή λίμνες, θα τοποθετηθούν παγίδες και επάνω στις πλωτές εξέδρες. Οι παγίδες θα τοποθετηθούν μετά την περίμετρο του κλοιού ακτίνας 1 km, σε διάταξη ανά 400 m απόσταση, και οι θέσεις τους θα σημειωθούν με συσκευή GPS και θα φωτογραφηθούν με σκοπό την εύρεση τους και μετέπειτα για τους χειρισμούς που απαιτούνται (συσκευή GPS διαθέτουν και όλες οι έξυπνες συσκευές). Εκτός από τη γενική τοποθέτηση των παγίδων ανά 400 m και την τοποθέτηση των παγίδων επί των πλωτών εξεδρών στα υδάτινα οικοσυστήματα, προτείνεται και η επιπρόσθετη τοποθέτηση ανεξάρτητων παγίδων με μεγαλύτερη πυκνότητα επί των γραμμικών στοιχείων του ενδιαφέροντος της περιοχής (με έναρξη την περιμετρική ζώνη του 1 km). Ο επικεφαλής της ομάδας, όπως αυτός ορίστηκε στην αρχή της ενότητας, έχει ως πρώτο ρόλο κατά τη διάρκεια που οι θηροφύλακες επικοινωνούν και συγκεντρώνουν τα μέλη της ομάδας, να εξετάσει την περιοχή επί χάρτου (στην εφαρμογή του Google Earth) και να υποδείξει τις προτεινόμενες θέσεις στις οποίες θα τοποθετηθούν οι παγίδες ζωντανής σύλληψης, σύμφωνα με τα όσα αναγράφονται παραπάνω. Το παραπάνω αρχείο θα αποσταλεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στα κινητά όλων των μελών της ομάδας και οι θηροφύλακες θα αναλάβουν την κατανομή των αρμοδιοτήτων των μελών της ομάδας, μέχρις ότου μεταβεί στο πεδίο και ο επιστημονικά υπεύθυνος, ο οποίος, από εκεί και εξής, θα αναλάβει χρέη συντονιστή της ομάδας παγιδεύσεων. Οι παγίδες μετά την τοποθέτησή τους θα ελέγχονται σε καθημερινή βάση για τις υπόλοιπες 20 ημέρες. Εάν σε ορισμένες θέσεις κάποιες παγίδες έχουν μεγαλύτερα ποσοστά σύλληψης, τότε θα τοποθετείται επιπρόσθετος αριθμός νέων παγίδων. Αντίθετα, σε θέσεις που ορισμένες παγίδες κατά τη διάρκεια των πρώτων 10 ημερών δεν έχουν συλλάβει κανένα άτομο του είδους τότε αυτές θα μετακινούνται σε νέες θέσεις σε μεγαλύτερη απόσταση από το εκτροφείο διαφυγής για τις επόμενες 10 ημέρες.

Δεδομένου ότι οι συλλήψεις με τη χρήση των παγίδων ζωντανής σύλληψης θα αρχίσουν να δίνουν αποτελέσματα μετά από την πρώτη νύχτα, όταν και τα τρομαγμένα διαφυγόντα άτομα μινκ, από την παρουσία του ανθρώπινου δυναμικού των ομάδων, θα βγουν από τα προσωρινά καταφύγια που βρήκαν και θα αναζητήσουν τροφή, η καταγραφή των αποτελεσμάτων τους και παράδοσή τους στον επικεφαλής της Δασικής Υπηρεσίας θα πραγματοποιηθεί την επόμενη ημέρα.

Ο επικεφαλής της Δασικής Υπηρεσίας, έχοντας πλέον το σύνολο των πρώτων αποτελεσμάτων από τις δράσεις που εφαρμόστηκαν, θα αξιολογήσει την κατάσταση και θα ορίσει τη συνέχιση των εργασιών ή την παύση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης. Η δράση των ομάδων 1, 2, και 3 προτείνεται (ανά περίπτωση, δεξ επόμενη ενότητα) να σταματήσει μετά το πέρας των 48 ωρών από τη στιγμή της ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης. Δεδομένου ότι

η παραπάνω διαδικασία εφαρμογής του συνόλου των χειρισμών μπορεί να είναι πολύ επίπονη και χρονοβόρα (σε περιπτώσεις πολύ μεγάλης διαφυγής και ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου) θα πρέπει για κάθε έναν εθελοντή να ορίζεται και ένας αναπληρωματικός-αντικαταστάτης, ο οποίος θα ενημερώνεται από τον βασικό εθελοντή ώστε να αναλάβει δράση μετά το πέρας των 8 ωρών από την στιγμή της ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, ή από τη στιγμή που ο βασικός εθελοντής θα νιώσει ότι η αποτελεσματικότητα του μειώνεται λόγω κούρασης. Για τον ίδιο λόγο θα πρέπει να οριστεί και μια εφεδρεία των εργαζομένων στους διάφορους φορείς που θα εμπλακούν ώστε να γίνουν οι παραπάνω αντικαταστάσεις με τον ίδιο τρόπο.

Οι παραπάνω ενέργειες θα πρέπει να γίνουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα και συντονισμό (τηρώντας ωστόσο κατά τις μετακινήσεις τους τα άτομα της κάθε ομάδας τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας). Από την στιγμή της τηλεφωνικής επικοινωνίας του ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής με την Δασική Υπηρεσία και τη μερική ή ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, ο συντονισμός, η μεταξύ των υπευθύνων επικοινωνία, η συγκέντρωση των ομάδων δράσης και του απαραίτητου εξοπλισμού στις θέσεις τους εντός της περιοχής διαφυγής και η προσπάθεια για τη σύλληψη των ζώων που έχουν διαφύγει, θα πρέπει αρχίσει εντός 2-3 ωρών από τη διαφυγή. Οι πρώτες 24 με 48 ώρες θεωρούνται οι πιο κρίσιμες για την επιτυχία του αποτελέσματος. Για να εφαρμοστεί με επιτυχία το παραπάνω εγχείρημα θα πρέπει:

- η όλη διαδικασία να ακολουθηθεί επακριβώς και με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα,
- η εκτίμηση του αριθμού των ατόμων που ελευθερώθηκαν στο φυσικό περιβάλλον να είναι ακριβής και η ειδοποίηση άμεση από τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής,
- η απόφαση ενεργοποίησης του μερικού ή ολικού Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης από τη Δασική Υπηρεσία να είναι η σωστή ανάλογα με την περίπτωση,
- σε κάθε εκτροφείο, αλλά και στις Δασικές Υπηρεσίες της περιοχής μελέτης να υπάρχουν κατάλογοι με τις παρακάτω τηλεφωνικές επαφές:
 - Τηλέφωνα του υπευθύνου για την αξιολόγηση και τη λήψη απόφασης ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης των Δασικών Υπηρεσιών (σταθερό και κινητό διαθέσιμου όλο το 24ωρο), καθώς και των αντικαταστατών τους, σε περίπτωση αποτυχίας επικοινωνίας με αυτούς,
 - Τηλέφωνα των ιδιοκτητών όλων των εκτροφείων της περιοχής μελέτης (σταθερό και κινητό διαθέσιμου όλο το 24ωρο),
 - Τηλέφωνα των προϊσταμένων όλων των εμπλεκόμενων στη δράση φορέων και υπηρεσιών και επικεφαλής ομάδων εθελοντών (σταθερό και κινητό διαθέσιμου όλο το 24ωρο), καθώς και των αντικαταστατών τους, σε περίπτωση αποτυχίας επικοινωνίας με αυτούς (π.χ. τηλέφωνα επιστημονικού υπευθύνου της

Κυνηγετικής Ομοσπονδίας, Θηροφυλάκων, Πολιτικής Προστασίας, ομαδαρχών των ομάδων εθελοντών, Προέδρου των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών της περιοχής μελέτης, κλπ.)

- ο αριθμός του ανθρώπινου δυναμικού που θα ενημερωθεί και θα σπεύσει στην περιοχή να είναι επαρκής για την κάθε περίπτωση. Για τον παραπάνω λόγο, θα πρέπει να υπάρχει κατάλογος στις Δασικές Υπηρεσίες της περιοχής μελέτης στον οποίο θα αναγράφονται:
 - ο αριθμός των ατόμων της κάθε υπηρεσίας ή φορέα που θα συμμετέχουν στις δράσεις του Πρωτοκόλλου (π.χ. αριθμός υπαλλήλων της κάθε Δασικής Υπηρεσίας που θα συμμετέχουν, αριθμός υπαλλήλων της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας που θα συμμετέχουν, κλπ.)
 - ο αριθμός των ομάδων εθελοντών που έχουν σχηματιστεί και η δυναμική της κάθε ομάδας σε ανθρώπινο δυναμικό
 - ο αριθμός των υπαλλήλων του κάθε εκτροφείου που θα δηλωθούν ως συμμετέχοντες στη δράση
- ο απαραίτητος εξοπλισμός να είναι σε καλή κατάσταση, και να επαρκεί για την κάθε περίπτωση. Για τον παραπάνω λόγο θα πρέπει να υπάρχει κατάλογος στις Δασικές Υπηρεσίες και στα εκτροφεία της περιοχής μελέτης, στον οποίο θα αναγράφονται:
 - ο συνολικός αριθμός παγίδων ζωντανής σύλληψης που βρίσκονται αποθηκευμένες στο Φυτώριο της Δ.Δ. Καστοριάς, και είναι έτοιμες προς χρήση, καθώς και η επάρκεια σε οσμές που θα χρησιμοποιηθούν για την προσέλκυση του είδους,
 - για κάθε ένα εκτροφείο μινκ, ο αριθμός σε διαθέσιμα γάντια, απόχες χειρισμού και κλωβούς.
- οι εθελοντές, που θα σχηματίσουν μια από τις βασικές πηγές άντλησης ανθρώπινου δυναμικού, να δεσμεύονται ότι θα παραβρεθούν στη δράση όποτε τους ζητηθεί,
- ο συντονισμός των δράσεων τόσο από τον ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής όσο και από τον επικεφαλής της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας να είναι ορθός,
- ο κάθε ένας από τους εμπλεκόμενους στην παραπάνω δράση να ξέρει εκ των προτέρων τις αρμοδιότητες του και να αναλάβει άμεσα καθήκοντα χωρίς να χάνεται χρόνος με επιπλέον εξηγήσεις και ορισμό καθηκόντων,
- να υπάρχουν διαθέσιμοι χάρτες με τις ονομασίες και τις θέσεις των εκτροφείων και να παρέχονται σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο kmz συμβατό με όλες τις έξυπνες συσκευές), ώστε να καθορίζεται εύκολα και γρήγορα η θέση επέμβασης,
- ο κάθε ένας από τους εμπλεκόμενους στις δράσεις να έχει πάντοτε έτοιμο ένα σακίδιο που να περιλαμβάνει έναν φακό με μπαταρίες, νερό και είδη ατομικού φαρμακείου, το

οποίο θα πρέπει να πάρει μαζί του όταν κληθεί να συμμετέχει στις δράσεις της ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου,

- ο κάθε ένας από τους εμπλεκόμενους θα πρέπει χρησιμοποιεί για τον χειρισμό των μινκ τα ειδικά γάντια και την απόχη που θα του δοθούν και να είναι προσεκτικός στους χειρισμούς του καθώς, τα ζώα που έχει απέναντί του είναι τρομοκρατημένα και ως εκ τούτου απρόβλεπτα στις αντιδράσεις του. Ένας τραυματισμός, εκτός από ότι θα είναι επίπονος για τον ίδιο, θα στερήσει τις υπηρεσίες του στην ομάδα και πιθανό και ενός ακόμη που θα πρέπει να τον περιποιηθεί και να τον μεταφέρει αν χρειαστεί στο νοσοκομείο για τις περαιτέρω ενέργειες.

Στη συνέχεια, δίνονται δυο σενάρια υποθετικών διαφυγών (Σενάριο A: μικρή διαφυγή λιγότερων των 50 ατόμων, και Σενάριο B: μεγάλη διαφυγή περισσοτέρων των 1.000 ατόμων), που ανάλογα με το μέγεθός τους θα ενεργοποιούσαν αντίστοιχα μερικώς και ολικώς το Πρωτόκολλο Άμεσης Επέμβασης. Δεδομένου του ότι η περιγραφή των δράσεων που θα ακολουθηθούν, έγινε με ενιαία αντιμετώπιση παραπάνω, στην συνέχεια περιγράφονται συνοπτικά οι δράσεις δίνοντας μια εικόνα του αριθμού σε εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται ανά περίπτωση. Αναλογικά μπορεί να εκτιμηθούν οι παραπάνω αριθμοί και για μεγαλύτερη ανά περίπτωση διαφυγή ατόμων. Γενικά, ο κανόνας που ακολουθείται είναι ότι ακόμη και σε μια μικρή διαφυγή απαιτείται ένας βασικός αριθμός συμμετεχόντων (για να καλύψει τις ανάγκες υλοποίησης των δράσεων που είναι σταθερές και ανεξάρτητες από το μέγεθος αυτής) ο οποίος όμως θα πρέπει να αυξηθεί όσο αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων που διέφευγαν.

4. Προϋποθέσεις – Οργάνωση

Η πρόληψη, από τους εκτροφείς, της διαφυγής του είδους στο φυσικό περιβάλλον, είναι η σημαντικότερη ίσως δράση, και για τον λόγο αυτό προβλέπεται και σχετική ειδική περιγραφή για την «αδύνατη» διαφυγή των εκτρεφόμενων ζώων στο φυσικό περιβάλλον στην σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), που απαιτείται για την αδειοδότηση της εγκατάστασης. Δεδομένου ότι η πρόληψη διαφυγής είναι πολύ αποτελεσματικότερη της οποιασδήποτε μετέπειτα ανάγκης επέμβασης, η βελτίωση της βιοασφάλειας είναι επιβεβλημένη τόσο για την προστασία του περιβάλλοντος και την ως εκ τούτου αναβάθμιση του περιβαλλοντικού προφίλ του κλάδου, όσο και για την αποτροπή περιστατικών μαζικών απελευθερώσεων, αντίστοιχων με αυτών του 2010, οι οποίες πλήττουν οικονομικά τους εκτροφείς. Τα επιπρόσθετα μέτρα θα μπορούσαν να αφορούν σε μέτρα περιορισμού της πρόσβασης των μη εχόντων εργασία στην περίμετρο του εκτροφείου για την πρόληψη βανδαλισμού και εσκεμμένης απελευθέρωσης, τακτικό έλεγχο και επιθεώρηση της περιφράξης, διπλή περιφράξη (π.χ. περιφράξη της κάθε πτέρυγας, και ενιαία περιφράξη περιμετρικά των πτερύγων), φύλαξη κατά τις ώρες που δεν υπάρχει προσωπικό στο εκτροφείο, συστήματα ανίχνευσης κίνησης περιμετρικά του εκτροφείου κλπ.

Η τακτική επιθεώρηση των εγκαταστάσεων και του αριθμού των ζώων που βρίσκονται σε αυτές, θα μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα, ακόμη και αν η πρόληψη αποτύχει, την έγκαιρη ανίχνευση της οποιασδήποτε διαφυγής εγκλωβισμένων ατόμων στο φυσικό περιβάλλον. Ο ιδιοκτήτης του κάθε εκτροφείου, είναι επιφορτισμένος με την έγκαιρη ανίχνευση της οποιασδήποτε διαφυγής ατόμων στο φυσικό περιβάλλον.

Για την επιτυχημένη εφαρμογή του σχεδίου δράσης άμεσης επέμβασης και αποτροπής μιας νέας εισβολής του είδους στο φυσικό περιβάλλον, απαραίτητη είναι, εκτός από την εκδήλωση ενδιαφέροντος των εθελοντών, και η δέσμευσή τους για άμεση συμμετοχή στις περιγραφόμενες δράσεις του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης αμέσως μόλις ενημερωθούν για την ενεργοποίησή του. Χωρίς την παραπάνω δέσμευση, οποιαδήποτε προσπάθεια υλοποίησης της συγκεκριμένης δράσης, όσο καλά και αν έχει αυτή σχεδιαστεί επί χάρτου, δεν θα μπορέσει να υλοποιηθεί στο πεδίο λόγω έλλειψης διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού. Το παραπάνω τονίζεται ιδιαίτερα, καθόσον η αποτελεσματικότητα αυτής της ενέργειας εξαρτάται κυρίως από τρεις παράγοντες: (α) την ταχύτητα επέμβασης, (β) τη διαθεσιμότητα πόρων, και (γ) τη διαθεσιμότητα ανθρωπίνου δυναμικού.

Για τον παραπάνω υπολογισμό επάρκειας τόσο σε διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό, όσο και σε εξοπλισμό, ιδιαίτερα χρήσιμες θα είναι οι λίστες (ανθρωπίνου δυναμικού και εξοπλισμού) που αναφέρθηκαν παραπάνω και που θα πρέπει υποχρεωτικά να βρίσκονται σε κάθε εκτροφείο και

στις αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες, ώστε να μπορεί να καθορισθεί ο αριθμός των τηλεφωνικών επαφών και τον συμμετεχόντων που θα κληθούν για να υπάρξει η παραπάνω επάρκεια σε διαθέσιμους πόρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αλυσίδα επαφών και δράσεων	ΣΕΝΑΡΙΟ Α: Διαφυγή μιας μικρής ομάδας ατόμων (λιγότερα από 50 άτομα) (π.χ. λόγω αμέλειας, ατυχήματος, αποτυχημένης απόπειρας απελευθέρωσης, μικρής δολιοφθοράς, κ.λπ.)	ΣΕΝΑΡΙΟ Β: Εκτεταμένη απελευθέρωση μεγάλου αριθμού ατόμων (περισσότερα από 1.000 άτομα) (π.χ. επιτυχημένη απόπειρα απελευθέρωσης, εκτεταμένη δολιοφθορά, κ.ά.)
Έγκαιρη ανίχνευση της διαφυγής και άμεση εκτίμηση του ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής για τον αριθμό των διαφυγόντων ατόμων		
Τηλεφωνική επικοινωνία του ιδιοκτήτη με τη Δασική Υπηρεσία στα όρια ευθύνης της οποίας υπάγεται το εκτροφείο του, και ενημέρωση για την κατάσταση απειλής	Λιγότερα από 50 άτομα βάσει Σεναρίου	Εκτίμηση για περίπου 1.000 άτομα βάσει Σεναρίου
Αξιολόγηση της κατάστασης και μερική Ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης από τη Δασική Υπηρεσία (άμεση ενημέρωση του ιδιοκτήτη του εκτροφείου για την διαβάθμιση του περιστατικού)	*Ο ελάχιστος αριθμός ατόμων που απαιτείται στη συνέχεια για την κάλυψη των αναγκών των δράσεων, που έχουν περιγραφεί παραπάνω και θα αναφερθούν συνοπτικά στο Σενάριο είναι 100 άτομα (30 άτομα στη σύνθεση της ομάδας 1, 60 άτομα στη σύνθεση των ομάδων 2 και 3 (2 άτομα σε 30 θέσεις στην περιφέρεια κύκλου ακτίνας 1 km με απόσταση μεταξύ θέσεων 200 m), και 10 άτομα για τη μεταφορά και τοποθέτηση των παγίδων (5 συνεργία των 2 ατόμων). Στους παραπάνω εμπλεκόμενους, δεν έχει προσμετρηθεί ο υπεύθυνος της Δασικής Υπηρεσίας που εκτελεί και χρέη Γενικού Συντονιστή των δράσεων, ο ιδιοκτήτης του εκτροφείου διαφυγής που αναλαμβάνει αρχικά χρέη συντονιστή της ομάδας 1 και στη συνέχεια βοηθάει στο συντονισμό του υπευθύνου της Δασικής Υπηρεσίας, και ο επιστημονικά υπεύθυνος της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας, ο οποίος και αναλαμβάνει χρέη συντονισμού της ομάδας παγιδεύσεων. Ως εκ τούτου, ο συνολικός, ελάχιστος αριθμός για την εφαρμογή του συνόλου των δράσεων ανέρχεται σε 103 άτομα και είναι ο απαραίτητος αριθμός των ατόμων που απαιτούνται στην περίπτωση της μερικής ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης. Ωστόσο κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας και του καλέσματος των εμπλεκόμενων συνίσταται να ενημερωθεί ένα 30% επιπλέον εθελοντών (για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο της ύπαρξης κενών θέσεων σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος κάποιων εκ των παραπάνω).	
<p>Επικοινωνία υπευθύνου Δασικής Υπηρεσίας με τους επικεφαλής των φορέων που θα συμμετέχουν στη δράση και κάλυψη των απαιτήσεων σε ανθρώπινο δυναμικό</p> <p>Επικοινωνία του ιδιοκτήτη του εκτροφείου διαφυγής με τους ιδιοκτήτες των γειτονικών εκτροφείων για κάλυψη των απαιτήσεων σε ανθρώπινο δυναμικό</p> <p>Ο εξοπλισμός εκτιμάται προσαυξημένος κατά 30% για την περίπτωση αντικατάστασης ή απώλειας μέρος αυτού</p>	<p>Για τις Ομάδες 2, 3 και 4 (70 άτομα)</p> <p>30 άτομα για την ομάδα 1 και σε εξοπλισμό (γάντια και απόχες) για το σύνολο των συμμετεχόντων στις ομάδες 1, 2 και 3.</p> <p>90 και 30% επιπλέον, άρα περίπου 120 απόχες γάντια και κλωβοί</p>	<p>Για τις Ομάδες 2, 3 και 4 (τουλάχιστον 140 άτομα)</p> <p>Τουλάχιστον 60 άτομα για την ομάδα 1 και σε εξοπλισμό (γάντια, απόχες, κλωβοί) για το σύνολο των συμμετεχόντων στις ομάδες 1, 2 και 3.</p> <p>200 και 30% επιπλέον, άρα περίπου 260 απόχες, γάντια και κλωβοί.</p>
Ενημέρωση επιστημονικά υπεύθυνου Κυνηγετικής Ομοσπονδίας & θηροφυλακής. Συγκέντρωση της ομάδας	Για την εγκατάσταση των παγίδων στην περιφέρεια του κύκλου ακτίνας του 1 km, ανά 400 m απόσταση μεταξύ τους, απαιτείται η χρήση 15 παγίδων, ενώ για τη	Για την περιμετρική εγκατάσταση των παγίδων στην περιφέρεια του κύκλου ακτίνας του 1 km, ανά 200 m απόσταση μεταξύ τους, απαιτείται η χρήση 30 παγίδων, ενώ

Αλυσίδα επαφών και δράσεων	ΣΕΝΑΡΙΟ Α: Διαφυγή μιας μικρής ομάδας ατόμων (λιγότερα από 50 άτομα) (π.χ. λόγω αμέλειας, ατυχήματος, αποτυχημένης απόπειρας απελευθέρωσης, μικρής δολιοφθοράς, κ.λπ.)	ΣΕΝΑΡΙΟ Β: Εκτεταμένη απελευθέρωση μεγάλου αριθμού ατόμων (περισσότερα από 1.000 άτομα) (π.χ. επιτυχημένη απόπειρα απελευθέρωσης, εκτεταμένη δολιοφθορά, κ.ά.)
παγίδευσης και κατάρτιση από τον επιστημονικά υπεύθυνο της Κ.Ο. του σχεδίου εγκατάστασης των παγίδων.	δημιουργία μιας δεύτερης ζώνης παγίδευσης στην περιφέρεια ομόκεντρου κύκλου ακτίνας 1,4 km απαιτούνται ακόμη 22 παγίδες. Σε αυτές πρέπει να προστεθεί και ένας επιπλέον αριθμός παγίδων που θα τοποθετηθούν σε μεγαλύτερη πυκνότητα στα γραμμικά στοιχεία της περιοχής, όπως δρόμοι, φράχτες, κλπ. και σε ποτάμια και λίμνες της περιοχής. Για τις διαφυγές του παραπάνω σεναρίου και τη μερική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης ο αριθμός ακόμη 13 παγίδων (συνολικά δηλαδή 50 παγίδες) θεωρείται ικανοποιητικός.	για τη δημιουργία μια δεύτερης ζώνης παγίδευσης στην περιφέρεια ομόκεντρου κύκλου ακτίνας 1,4 km με την ίδια πυκνότητα παγίδευσης απαιτούνται ακόμη 45 περίπου παγίδες. Δεδομένου του μεγάλου μεγέθους απελευθέρωσης και της, ως εκ τούτου, μεγάλης πιθανότητας διαφυγής ατόμων και εκτός ίσως της παραπάνω περιμετρικής ζώνης, παρά την μεγαλύτερη εφαρμοζόμενη προσπάθεια με την αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού και του κατάλληλου εξοπλισμού, απαιτείται να τοποθετηθεί και μια ζώνη παγίδευσης σε ακτίνα 2 km, που αντιστοιχεί σε αριθμό 63 παγίδων σε απόσταση 200 m μεταξύ τους. Σε αυτές, πρέπει να προστεθεί και ένας επιπλέον αριθμός παγίδων που θα τοποθετηθούν σε μεγαλύτερη πυκνότητα, στα γραμμικά στοιχεία της περιοχής όπως δρόμοι, φράχτες, κ.λπ. και σε ποτάμια και λίμνες της περιοχής (παγίδες επί πλωτών εξεδρών). Για τις διαφυγές του παραπάνω σεναρίου και την ολική ενεργοποίηση του Πρωτοκόλλου Άμεσης Επέμβασης, ο αριθμός ακόμη 62 παγίδων (συνολικά δηλαδή 200 παγίδες) θεωρείται ικανοποιητικός. Για την άμεση μεταφορά και εγκατάσταση των παραπάνω παγίδων, θεωρείται ότι ο αριθμός των 40 ατόμων ανθρώπινου δυναμικού είναι αρκετός (20 συνεργεία των 2 ατόμων).
•	Ο συντονισμός, η προσέλευση, η συγκέντρωση του εξοπλισμού και οι πρώτες συλλήψεις, θα πρέπει σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικά περιγραφόμενα, να ξεκινήσει εντός των πρώτων 2-3 ωρών από την ενεργοποίηση του πρωτοκόλλου. Η παύση του πρωτοκόλλου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί όταν το σύνολο των ατόμων της μικρής διαφυγής έχουν συλληφθεί, ή όταν ο αριθμός και το φύλο αυτών που διέφυγαν της παραπάνω σύλληψης είναι εξαιρετικά μικρός και δεν ενέχει κίνδυνο δημιουργίας πληθυσμού που θα εγκατασταθεί μόνιμα στο φυσικό περιβάλλον (π.χ. διαφεύγουν της σύλληψης 3 αρσενικά άτομα). Σε περίπτωση που μετά από επανειλημμένες προσπάθειες εντός του πρώτου 48ώρου ο αριθμός των ατόμων που διαφεύγουν είναι μεγαλύτερος, αλλά δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός και η σύλληψή τους, το πρωτόκολλο παύει να είναι ενεργό, το σύνολο των εγκατεστημένων παγίδων διατηρείται για τις επόμενες 20 ημέρες με όλες τις οδηγίες να εφαρμόζονται όπως περιγράφονται παραπάνω, και 30 νέες παγίδες διασπείρονται στα καταλληλότερα ενδιστάματα για το είδος (όπως αυτά θα προκύψουν για την περιοχή μελέτης από τις λοιπές δράσεις του προγράμματος LIFE ATIAS) σε μεγαλύτερη ακτίνα διασποράς από τις ήδη υπάρχουσες. Το σύνολο των παγίδων παραμένουν στην περιοχή για περίοδο 20 ημερών από την ημερομηνία ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου.	Ο συντονισμός, η προσέλευση, η συγκέντρωση του εξοπλισμού και οι πρώτες συλλήψεις, θα πρέπει σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικά περιγραφόμενα, να ξεκινήσει εντός των πρώτων 2-3 ωρών από την ενεργοποίηση του πρωτοκόλλου. Η παύση του πρωτοκόλλου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί όταν το σύνολο των ατόμων της διαφυγής έχουν συλληφθεί ή όταν ο αριθμός και το φύλο αυτών που διέφυγαν της παραπάνω σύλληψης είναι εξαιρετικά μικρός και δεν ενέχει κίνδυνο δημιουργίας πληθυσμού που θα εγκατασταθεί μόνιμα στο φυσικό περιβάλλον (π.χ. διαφεύγουν της σύλληψης 3 αρσενικά άτομα). Σε περίπτωση που μετά από επανειλημμένες προσπάθειες εντός του πρώτου 48ώρου ο αριθμός των ατόμων που διαφεύγουν είναι μεγαλύτερος, αλλά δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός και η σύλληψή τους, δίνεται παράταση για άλλες 24 ώρες, με ευρύτερη σάρωση της περιοχής, μήπως και κάπου εντοπιστεί ομάδα ατόμων που διέφυγε της σύλληψης. Το πρωτόκολλο παύει να είναι ενεργό και μετά από το πέρας της παραπάνω παράτασης, το σύνολο των εγκατεστημένων παγίδων διατηρείται για τις επόμενες 30 ημέρες με όλες τις οδηγίες να εφαρμόζονται όπως περιγράφονται παραπάνω, και 100 νέες παγίδες διασπείρονται στα καταλληλότερα ενδιστάματα για το είδος (όπως αυτά θα προκύψουν για την περιοχή μελέτης από τις λοιπές δράσεις του προγράμματος LIFE ATIAS) σε μεγαλύτερη ακτίνα διασποράς από τις ήδη υπάρχουσες. Το σύνολο των παγίδων παραμένουν στην περιοχή για αθροιστικά 30 ημέρες από την ημερομηνία ενεργοποίησης του Πρωτοκόλλου και αν ο ρυθμός παγίδευσης συνεχίζει να είναι υψηλός κατά την διάρκεια αυτή, τότε παρατείνεται η παγίδευση για άλλες 30 ημέρες. Μετά και το πέρας αυτού του χρονικού διαστήματος, ο πληθυσμός πλέον θεωρείται ότι έχει εγκατασταθεί με επιτυχία στο περιβάλλον και το μόνο που μπορεί να γίνει στην περιοχή, είναι ο περιοδικός έλεγχος του πληθυσμού του με παγιδεύσεις, ο οποίος θα σχεδιαστεί ως προς την ένταση, τις περιόδους παγίδευσης, την καταλληλότητα των ενδιστάματων, κ.λπ.

Κατά την πιθανή αντιμετώπιση του παραπάνω Σεναρίου Β, μιας μεγάλης δηλαδή διαφυγής ατόμων στο φυσικό περιβάλλον, οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν είναι οι ίδιες με αυτές του Σεναρίου Α, όπως αυτές περιγράφονται και παραπάνω αναλυτικότερα, με την διαφορά ότι απαιτείται πολύ μεγαλύτερη συμμετοχή ανθρώπινου δυναμικού και κατάλληλου εξοπλισμού.

Το σύνολο των παραπάνω ενεργειών θα πρέπει να μελετηθούν και να κατανοηθούν, τόσο από τους επικεφαλής των ομάδων που εμπλέκονται, όσο και από τον κάθε έναν συμμετέχοντα. Σε μια προσπάθεια απλοποίησης αυτών, οι παραπάνω ενέργειες αποδίδονται στην συνέχεια και σχηματικά, χωρίς ωστόσο αυτό να αντικαθιστά την ανάγκη αναλυτικής μελέτης των παραπάνω.